

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

S P R E N D I M A S
DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO ROMO PAČINSKO
VALSTYBĖS POLITIKŲ ELGESIO KODEKSO NUOSTATŲ PAŽEIDIMO

2026 m. rugpjūčio 20 d. Nr. 1-P6-17
Anykščiai

Anykščių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija): pirmininkas Donatas Krikštaponis, pirmininko pavaduotojas Gediminas Kutka, nariai: Anželika Meškaite, Dangira Nefienė, Dominykas Puzinas, Irma Smalskienė, Vygantas Šližys, veikdama pagal Etikos komisijos nuostatus, patvirtintus Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. 1-TS-337 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. 1-TS-216 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Nuostatai), ištyrusi Anykščių rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos vyriausiosios architektės Daivos Gasiūnienės (toliau – Pareiškėja, vyriausioji architektė) pranešimo pagrindu surinktą medžiagą dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos nario Romo Pačinsko (toliau – Tarybos narys, politikas) veiksmų atitikimo Lietuvos Respublikos politikų elgesio kodekso (toliau – Elgesio kodeksas) nuostatoms, n u s t a t ė :

Tyrimo pagrindas, dalykas ir procedūra

1. Komisija 2026 m. birželio 9 d. posėdyje susipažino su 2026 m. gegužės 29 d. pareiškimu Etikos komisijai Nr. 1-SD-106 (reg. 2026-06-01 Nr. 1-P6-4) ir pradėjo tyrimą dėl tarybos nario Romo Pačinsko pasisakymo 2026 m. gegužės 28 d. vykusiam Anykščių rajono savivaldybės tarybos 48 posėdyje (toliau – Tarybos posėdis), svarstant 4 darbotvarkės klausimą „Dėl pritarimo projektui „Menų pažinimo centras Anykščiuose“ (1-T-174)“. Tyrimo dalykas apima politiko pasisakymo apie pareiškėją ir jos šeimos narius (posėdžio įrašė nuo 32 minutės) atitikimą LR Valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) 4 straipsnio 3, 5, 6 ir 9 punktuose nustatytų sąžiningumo, padorumo, pavyzdingumo ir atsakomybės principams.

2. Komisija 2026 m. birželio 12 d. pranešimu Nr. 1-P6-6 informavo Tarybos narį, kurio veiksmai tiriami, apie pradėtą tyrimą, nurodė tyrimo dalyką, išaiškino teises ir pasiūlė pateikti paaiškinimą raštu bei svarstyti galimybę pareiškėjos viešai atsipašyti.
3. Politikas 2026 m. birželio 23 d. pateikė Komisijai paaiškinimą raštu (reg. Nr. 1-P6-10), kuriame išdėstė savo poziciją dėl pasisakymo 2026 m. gegužės 28 d. vykusiame Anykščių rajono savivaldybės tarybos 48 posėdyje, svarstant 4 darbotvarkės klausimą „Dėl pritarimo projektui „Menų pažinimo centras Anykščiuose“ ir paaiškinimo pabaigoje pridūrė: *„Jeigu kuri nors mano pavartota formuluotė buvo suprata kaip asmeniškai žeidžianti, apgailestauju ir atsiprašau dėl tokio įspūdžio“*.
4. Komisija 2026 m. birželio 25 d. posėdyje (protokolo Nr. 1-P6-11) nutarė nelaikyti tokio atsiprašymo tinkamu pagal LR Politikų elgesio kodekso 9 str. 2 d. nuostatas, kurios numato, jog Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos valstybės politikas *savo veiksmus pripažino neetiškais ir dėl to viešai atsiprašė*. Todėl Komisija 2026 m. birželio 25 d. vykusiame posėdyje tyrimo nenutraukė ir apie tai informavo Tarybos narį 2026 m. birželio 29 d. pranešimu Nr. 1-P6-12.
5. Kaip numato LR Politikų elgesio kodekso 7 str. 11 d. nuostatos, 2026 m. birželio 29 d. pranešimu Nr. 1-P6-12 politikas buvo informuotas, kad Komisijos posėdis, kuriame numatoma užbaigti tyrimą ir priimti sprendimą, vyks 2026 m. liepos 30 d. 12 val. ir jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimą. Apie tai, kad Etikos komisijos posėdis, kuriame bus sprendžiama dėl tyrimo užbaigimo ir sprendimo priėmimo perkeliamas į 2026 m. rugpjūčio 20 d. 13 val., Romas Pačinskas buvo informuotas 2026 m. liepos 28 d. pranešimu Nr. 1-P6-16.

Tarybos nario Romo Pačinsko pasisakymo, dėl kurio pradėtas tyrimas, esmė

6. Vyriausioji architektė, kreipdamasi į Etikos komisiją, pareiškime nurodė, kad Tarybos narys Romas Pačinskas, pasisakydamas 48 posėdyje 4 svarstomu klausimu „Dėl pritarimo projektui „Menų pažinimo centras Anykščiuose“, apkaltino jos vyrą architektą V. D. melagyste, neva prieš 2 metus pristatant UAB „Dauniškio prekyba“ prekybos centro pastato Anykščiuose projektą visuomenė su šio centro statyba supažindinta nebuvo, vartojo žeminančius ir nepagarbius epitetus pačios pareiškėjos atžvilgiu, vadindamas Anykščių miesto „pilkuoju kardinolu“ bei, sarkastiškai pavadinęs „nuostabia dama“, metė nepagrįstus kaltinimus dėl neva viešųjų ir privačių interesų konflikto, lyg pareiškėja būtų asmeniškai suinteresuota būsimo Menų pažinimo centro statyba, teigdamas, jog šis projektas neva reikalingas dukros muzikantės M. D. koncertams rengti.
7. Tarybos 48 posėdžio 2026 m. birželio 5 d. protokole Nr. 1-TP-6 užfiksuotas tokio turinio tarybos nario Romo Pačinsko pasisakymas (kalba neredaguota): *„Kodėl niekada nebuvo pristatyta gyventojams? Pradėsiu nuo to, kad aš jau patirtį turiu. Lygiai taip pat šioje salėje mes pristatėme Dauniškį. Nuo Dauniškio aš esu labai nukentėjęs. Dabar mes lipam ant kito grėblio, ant to pačio*

grėblio ir veikėjai visi tie patys. Žiūrėkit kaip gaunasi: gyventojai jums visai neįdomūs. Mes dabar balsuojame, o po to pristatysime gyventojams. Tai kaip taip išeina? Per Dauniškio pristatymą susipažinau su V. D.. Žmogus toks inkognito, labai neviešas, retai matosi. Bet nuo jo viskas prasidėjo – mano apkaltinimas. Aš sakau, šioje salėje jis pamelavo pristatydamas projektą. Pamelavo, kad buvo visuomenė supažindinta. O aš sakau, nebuvo visuomenė supažindinta, buvo apmeluota. Praėjo du metai, o gavosi, kad aš net nežinojau, kad čia jie surišti su Daiva Gasiūniene. Kas yra Anykščiuose Daiva Gasiūnienė? Pilkasis kardinolas. Dama nuostabi. Aš iš Daivos gavau net patarimą, kai atėjau dirbti į Tarybą. Ir ačiū jai, aš labai dėkingas. Sakė: neskubėk, apsiprask, apsidairyk, suprask kas čia vyksta. Ačiū labai, Daivute. Labai vertingas patarimas ir aš juo naudojuosi. Dėl ko taip suinteresuota Daiva? Taip, yra tokia M. D., kuriai reikia koncertų salės. Nuostabi mergaitė, nuostabi muzikantė. Suveskim viską ir žiūrėkit, kaip išeina. Čia sprendžiasi Anykščių klausimas. Turgus. Jūs darot salę turguje, nes jums negražiai atrodo tas „plėmas“ aikštėj. „Plėmas“ jums negražus? Per Komitetus aš išgirdau, kad pasakymas buvo „kaip be dantų“. Nežinau, kodėl nėra priekinių dantų, kodėl toks palyginimas buvo? O čia kaip tik reikia džiaugtis, kad Anykščiuose yra tokia vieta ir džiaukimės mes, kad ją turim. Sutvarkykim gražiai turgų. Kada vyks koncertai? Jūs sakykit, šeštadienį ar sekmadienį? Ar buvot šį šeštadienį kas nors turguje? Netelpa turgus – per visur, iš visų pusių mašinų pristatyta pilna, pilna žmonių. Į kur praplatins? Nebėra į kur praplatinti.“

8. Anykščių rajono savivaldybės tarybos 48 posėdžio vaizdo ir garso įrašo nuoroda: <http://195.182.86.131/VideoV3/Conference/Index/15570>

***Anykščių rajono savivaldybės tarybos nario Romo Pačinsko
paaiškinimai raštu***

9. Politikas, kurio veiksmai tiriami, 2026 m. birželio 23 d. pateikė Komisijai paaiškinimą raštu, kuriame nurodė (cituojamas pateiktas paaiškinimas): *dėl architekto V. D. paminėjimo paaiškinu, kad aš pasisakydamas apie Anykščių menų centro perkėlimą į turgų, jį sulyginau su UAB „Dauniškio prekyba“ projekto pristatymu savivaldybėje 2024 m. spalio 22 d., kurio metu buvo teigta, kad gyventojų nusiskundimų, prašymų ir pageidavimų iš miesto gyventojų nėra, bet gyventojų parašai buvo surinkti ir aš juos mačiau. Jeigu architektas šios informacijos nežinojo, tuomet kyla klausimas, ar savivaldybės administracija buvo tinkamai informavusi projekto rengėjus ir užsakovus apie gyventojų poziciją. Šį klausimą kėliau vykdydamas tarybos nario pareigą atstovauti gyventojų interesams. Mano įsitikinimu, svarbūs projektai, kurie gali turėti reikšmingos įtakos miesto erdvėms, bendruomenei ir gyventojams, turi būti aptariami su visuomene iš anksto, o ne tada, kai sprendimai jau iš esmės būna parengti. Todėl mano pasisakymas buvo nukreiptas į procedūrų skaidrumą, viešąjį interesą ir gyventojų teisę būti išgirstiems.*

10. *Dėl pavartoto apibūdinimo „pilkasis kardinolas“ paaiškinu, kad šią formuluotę vartočiau kaip, reiškiantį įtakingą asmenį, turintį reikšmingą vaidmenį tam tikruose procesuose, pabrėždamas Jūsų įtaką, profesinę patirtį ir dalyvavimą svarbių projektų įgyvendinimuose. Jeigu ši formuluotė Jums pasirodė nemaloni, apgailestauju dėl to. Pasakymas „dama nuostabi“ buvo pateiktas kaip pagarbus apibūdinimas. Posėdžio metu dėl šurmulio mintis liko neišbaigta. Norėjau pasakyti: „Dama nuostabi esate, kodėl Jūs taip elgiatės?“ Šiuo pasakymu kėliau klausimą ne dėl (Jūsų) asmens, o dėl konkrečių veiksmų: Anykščių menų centro perkėlimo į turgų projektas pateiktas balsavimui, o apie jį nebuvo diskusijos su tarybos nariais ir gyventojais. Jeigu frazė buvo suprasta kaip sarkazmas, apgailestauju, tačiau tokios intencijos neturėjau.*
11. *Dėl teiginio, kad neva pateikiau nepagrįstus kaltinimus dėl viešųjų ir privačių interesų konflikto, pažymiu, kad mano pasisakymas buvo išsakytas platesniame viešojo intereso kontekste. Kai įtakingi asmenys ar su savivaldybe susiję darbuotojai vienaip ar kitaip siejami su reikšmingais miesto projektais, o visuomenė apie šiuos procesus nėra pakankamai aiškiai ir laiku informuojama, natūraliai kyla klausimų dėl galimų interesų, sprendimų skaidrumo ir viešumo. Toks pasisakymas nėra savaime kaltinimas – tai tarybos nario pareiga aiškintis ir gilintis, ar sprendimai priimami skaidriai, ar nėra aplinkybių, kurios visuomenei galėtų kelti pagrįstų abejonių. Dėl galimo suinteresuotumo Menų pažinimo centro statyba yra susijęs ne su siekiu apkaltinti Jus ar Jūsų šeimos narius, o su siekiu išsiaiškinti, ar planuojamas projektas iš tiesų atitinka plačiosios visuomenės, miesto bendruomenės ir gyventojų interesus.*
12. *Viešojoje erdvėje kylant abejonėms, tarybos narys turi teisę ir pareigą kelti klausimus, ypač tais atvejais, kai kalbama apie savivaldybės teritorijas, viešąsias erdves, kultūros infrastruktūrą ir gyventojų interesus. Pabrėžiu, kad neturiu tikslo menkinti ar įžeisti konkretų asmenį. Mano pareiga yra ginti gyventojų teisę žinoti, dalyvauti, išsakyti nuomonę ir būti išgirstiems dar prieš priimant reikšmingus sprendimus. Būtent dėl to kėliau klausimus apie UAB „Dauniškio prekyba“ projekto pristatymo aplinkybes, gyventojų nusiskundimų ignoravimą, taip pat apie Menų pažinimo centro perkėlimą į turgų, projekto netinkamą viešinimą ir pagrįstumą. Savivaldoje tarybos nariai turi kelti ir nepatogius klausimus, jeigu mato, kad gyventojams trūksta informacijos arba ji nepateikiama. Tokie pasisakymai neturėtų būti vertinami kaip asmeninis puolimas, jeigu jų turinys susijęs su viešaisiais procesais, savivaldybės veikla, skaidrumu ir gyventojų interesais.*
13. *Jeigu kuri nors mano pavartota formuluotė buvo suprasta kaip asmeniškai žeidžianti, apgailestauju ir atsiprašau dėl tokio įspūdžio. Tačiau prašau vertinti ne atskiras frazes, ištrauktas iš platesnio konteksto, o visą mano pasisakymo esmę – siekį, kad savivaldybėje vykstantys projektai būtų skaidrūs, vieši, iš anksto aptarti su gyventojais ir pagrįsti bendruomenės poreikiais.*

14. Lietuvos Respublikos Valstybės politikų elgesio kodekso 1 straipsnio 1 dalis įstatymo paskirtį ir uždavinius nusako taip: Valstybės politikų elgesio kodeksu siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei. Nagrinėjamu atveju Tarybos narys veikė institucijoje, todėl Komisijai nekyla abejonių, kad tai buvo politinė veikla, iš kurios politikui kildinama atsakomybė.
15. Politikų atsakomybės klausimas iškeliamas prie įstatymo paskirties ir apibrėžtų tikslų, kas leidžia daryti išvadą, jog politikų elgesio kodeksu siekiama ne vien deklaruoti, kad valdžios įstaigos veikia pagal konstitucinį principą, bet realiai įgyvendinti visuomenės pasitikėjimą savivaldos institucijomis ir skatinti politikų atsakomybę už savo veiklą. Etikos komisijų atliekamų tyrimų ir priimtų sprendimų svarbą nusako Kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos, numatančios, jog vieninteliu valstybės politikų elgesio kontrolės subjektu savivaldybių taryboje yra savivaldybių tarybų sprendimu iš jų narių ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovų sudaryta Etikos komisija.

Komisijos išvados

16. Įvertinusi Tarybos nario Romo Pačinsko pasisakymą Tarybos 48 posėdyje 4 svarstomu klausimu „Dėl pritarimo projektui „Menų pažinimo centras Anykščiuose“, Komisija sprendžia, kad politikas tik iš dalies pasisakė apie Menų pažinimo centro projektą, o iš esmės nukrypo į ankstesnį jo paties atžvilgiu priimtą Etikos komisijos sprendimą, kuriuo buvo pripažintas etikos pažeidimas, Tarybos nario padarytas svarstant UAB „Dauniškio prekyba“ parduotuvės projektą 2024 metais. Taip pat pasisakė apie vyriausiosios architektės Daivos Gasiūnienės asmenį bei jos šeimos narius, kurie nebuvo susiję su Tarybos 48 posėdyje svarstytu Menų pažinimo centro projektu. Politiko pasisakymus apie pareiškėjos vyriausiosios architektės Daivos Gasiūnienės asmenį bei jos šeimos narius Komisija pripažįsta neetiškais dėl žemiau pateikiamų argumentų.
17. Pareiškėjos šeimos narį architektą V. D. politikas viešai apibūdino, kaip 2024 m. spalio 22 d. neva melagingus faktus pateikusį asmenį, kuris apie UAB „Dauniškio prekyba“ parduotuvės projektą neva melavo, jog projektas buvo pristatytas visuomenei: *„Per Dauniškio pristatymą susipažinau su V D. Žmogus toks inkognito, labai neviešas, retai matosi. Bet nuo jo viskas prasidėjo – mano apkaltinimas. Aš sakau, šioje salėje jis pamelavo pristatydamas projektą. Pamelavo, kad buvo visuomenė supažindinta. O aš sakau, nebuvo visuomenė supažindinta, buvo apmeluota“*.
18. Šioje dalyje Komisija pasisakys tik dėl kitame tyrime nustatyto fakto, jog 2024 m. spalio 22 d., kurią minėjo politikas savo pasisakyme ir pateiktame paaiškinime, būtent ir vyko UAB „Dauniškio prekyba“ parduotuvės projekto pristatymas visuomenei. Tos aplinkybės buvo ištirtos ir įvertintos priimant Etikos komisijos 2025 m. kovo 31 d. sprendimą Nr. 1-P6-1 dėl Romo Pačinsko veiksmų.

19. Anykščių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos 2025 m. kovo 31 d. sprendimo Nr. 1-P6-1 viešo paskelbimo nuoroda: <https://www.anyksciai.lt/struktura-ir-kontaktai/nuolatinės-komisijos/etikos-komisija/59>
20. Komisija sprendžia, jog nepagrįsti kaltinimai melu, Tarybos nario viešai išsakyti bet kurio asmens atžvilgiu, neatitinka Lietuvos Respublikos politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte įtvirtinto sąžiningumo principo – pareigas eiti sąžiningai ir laikytis aukščiausių elgesio standartų.
21. Politiko pasisakymą apie pareiškėjos vyriausiosios architektės Daivos Gasiūnienės asmenį: „*Kas yra Anykščiuose Daiva Gasiūnienė? Pilkasis kardinolas. Dama nuostabi.*“ Komisija vertina kaip neetišką, nes frazeologizmas „Pilkasis kardinolas“ reiškia neoficialų, viešai nesirodantį, bet didelę įtaką valdžiai ar sprendimų priėmimui turintį asmenį, kuris šiuolaikiniame kontekste vartojamas politikoje, versle ar visuomeniniame gyvenime, apibūdinant patarėjus, lobistus ar šešėlinius lyderius, kurie manipuliuoja procesais iš užkulisių (https://lt.wikipedia.org/wiki/Pilkasis_kardinolas). Komisija sutinka su pareiškėjos vertinimu, jog žodžiai „dama nuostabi“ bendrame pasisakymo kontekste nuskambėjo kaip sarkazmas – pajuoka, pašaipa (<https://www.vle.lt/straipsnis/sarkazmas/>).
22. Komisija sprendžia, jog valstybės tarnybą einančio asmens apibūdinimas politinės metaforos pagalba, prilyginant procesais iš užkulisių manipuliuojančiam asmeniui ir tokiu būdu menkinant pačios Anykščių rajono savivaldybės tarybos vaidmenį sprendimų priėmime, neatitinka Lietuvos Respublikos politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 5 punkte įtvirtinto padarumo principo – elgtis deramai pagal einamas pareigas, vengti situacijų, kai politiko elgesys kenktų institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui.
23. Politiko pasisakymą apie pareiškėjos neva asmeninį suinteresuotumą svarstomo projekto įgyvendinimu „*Dėl ko taip suinteresuota Daiva? Taip, yra tokia M. D., kuriai reikia koncertų salės. Nuostabi mergaitė, nuostabi muzikantė. Suveskim viską ir žiūrėkit, kaip išeina.*“, Komisija vertina kaip neetišką, nes susieti Anykščiams projektuojamą menų pažinimo centrą su viena muzikante nebuvo jokio realaus pagrindo.
24. Komisija sprendžia, kad Menų pažinimo centro projekto svarstymo pateikimas visuomenei be jokio teisinio pagrindo, kaip neva vyriausios architektės viešų ir privačių interesų konfliktą, neatitinka Lietuvos Respublikos politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 6 punkte įtvirtinto pavyzdingumo principo – laikytis etikos normų ir 9 punkte įtvirtinto atsakomybės principo – atsakyti už savo elgesį.
25. Komisija nekvestionuoja Tarybos nario teisės kelti klausimus dėl projekto pagrįstumo, jo viešinimo, vietos parinkimo ar atstovavimo gyventojų interesams. Komisijos vertinimo dalyku yra ne politiko išsakyta pozicija dėl projekto svarstomu klausimu, o konkretūs viešai išsakyti teiginiai apie pareiškėja ir jos šeimos narius.
26. Komisijos išvadų nepaneigia politiko pateiktas paaiškinimas, kad jis veikė „*vykdydamas tarybos nario pareigą atstovauti gyventojų interesams. Mano įsitikinimu, svarbūs projektai, kurie gali turėti*

reikšmingos įtakos miesto erdvėms, bendruomenei ir gyventojams, turi būti aptariamai su visuomene iš anksto, o ne tada, kai sprendimai jau iš esmės būna parengti. Todėl mano pasisakymas buvo nukreiptas į procedūrų skaidrumą, viešąjį interesą ir gyventojų teisę būti išgirstiems“, nes politikas savo pareigas turi vykdyti nepažeisdamas teisės aktų ir juose numatytų etikos principų.

Remdamasi išdėstytais argumentais bei Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsniu, Anykščių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų 22, 60, 68 punktais 60.2 ir 60.3 papunkčiais, LR Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 24 straipsnio 1 ir 3 dalimis,

Komisija nusprendė:

- 1) konstatuoti, kad Tarybos narys R. Pačinskas 2026 m. gegužės 28 d. Anykščių rajono savivaldybės tarybos 48 posėdyje, svarstant 4 darbotvarkės klausimą, pasisakydamas apie pareiškėjos vyriausios architektės asmenį ir šeimos narius, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3, 5, 6 ir 9 punktuose nustatytus elgesio principus;
- 2) rekomenduoti viešai atsiprašyti;
- 3) apie priimtą Komisijos sprendimą informuoti Tarybos narį R. Pačinską ir Pareiškėją;
- 4) Komisijos sprendimą per 5 darbo dienas pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai;
- 5) paskelbti Komisijos sprendimą Anykščių rajono savivaldybės interneto svetainėje;
- 6) išaiškinti, kad šis sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo posėdžio, kuriame jis buvo priimtas, dienos.

Komisijos pirmininkas

Donatas Krikštaponis